

Korenski i/ili Kosinjski vrh?

Zanimljiv nastavak priče o jednom toponomastičkom pitanju

Alan Čaplar, Zagreb

U našem je časopisu u studenome 2020. objavljen zanimljiv članak »Kosinjski vrh« Kosinjanina mr. sc. Ivana Mancea (HP 11/2020, str. 488). U tom članku autor, analizirajući povijesne zemljovide i saznanja prikupljena u razgovorima s ljudima iz kosinjskoga kraja, ukazuje da je vrh na Velikoj kosi poviše Donjega Kosinja pogrešno nazvan Korenskim vrhom te da bi ga trebalo nazivati Kosinjskim vrhom, potkrjepljujući to nizom uvjerljivih argumenata, prikaza povijesnih zemljovida i snimaka sa svojih terenskih istraživanja.

Iako je autor Mance tek povremeni planinar, uredništvo Hrvatskog planinara nije uopće dvojilo treba li objaviti njegov članak – dapače, sretni smo kada netko napiše i pošalje tako zanimljiv i sadržajan članak, želeći svoja saznanja i iskustva podijeliti s čitateljima HP-a. To je osobito vrijedno kada je riječ o vrhu koji je planinarski privlačan i zanimljiv kao jedna od kontrolnih točaka Hrvatske planinarske obilaznice. U HP-u su više puta objavljivani članci u kojima su razmatrana imena planina, vrhova i

ALAN ČAPLAR

Natpis na putu iz Kutereva prema Korenskom vrhu

drugih planinarima važnih točaka u planinama. Takve teme koja uvijek izazivaju veliko zanimanje čitatelja.

Vidik s Korenskog prema Kosinjskom vrhu

DRAGUTIN SPOLIARIĆ

DRAGUTIN ŠPOLJARIĆ

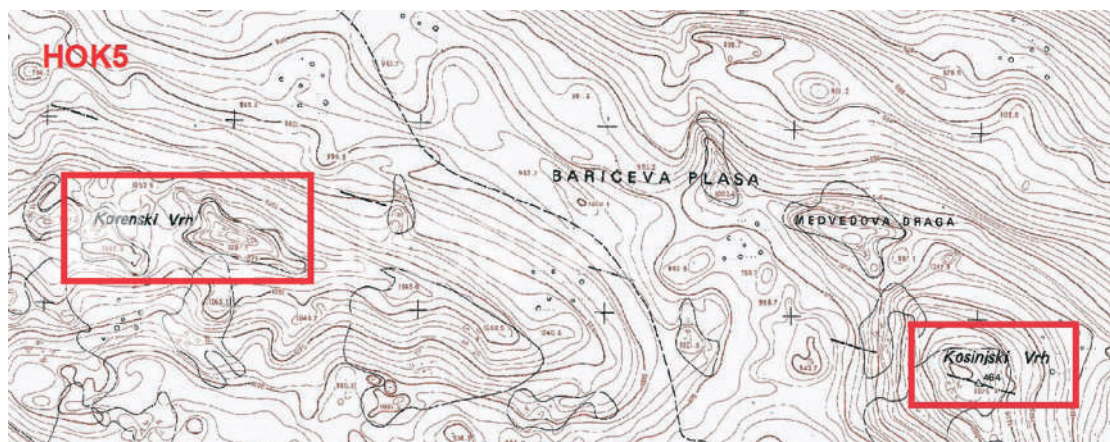
Priručni GNSS uređaji na Korenskom vrhu

Manceov tekst objavljen je i na njegovoj stranici <https://kosinj-konzalting.hr/kosinjski-vrh/> i na portalu »Lika Club«, pod naslovom »Kako je i zašto Kosinjski vrh pogriješno zazivan Korenskim vrhom?« Autor se tim pitanjem obratio i Povjerenstvu za standardizaciju geografskih imena, predlažući da se u Registru geografskih imena koji vodi Državna geodetska uprava umjesto imena Korenski vrh upiše Kosinjski vrh.

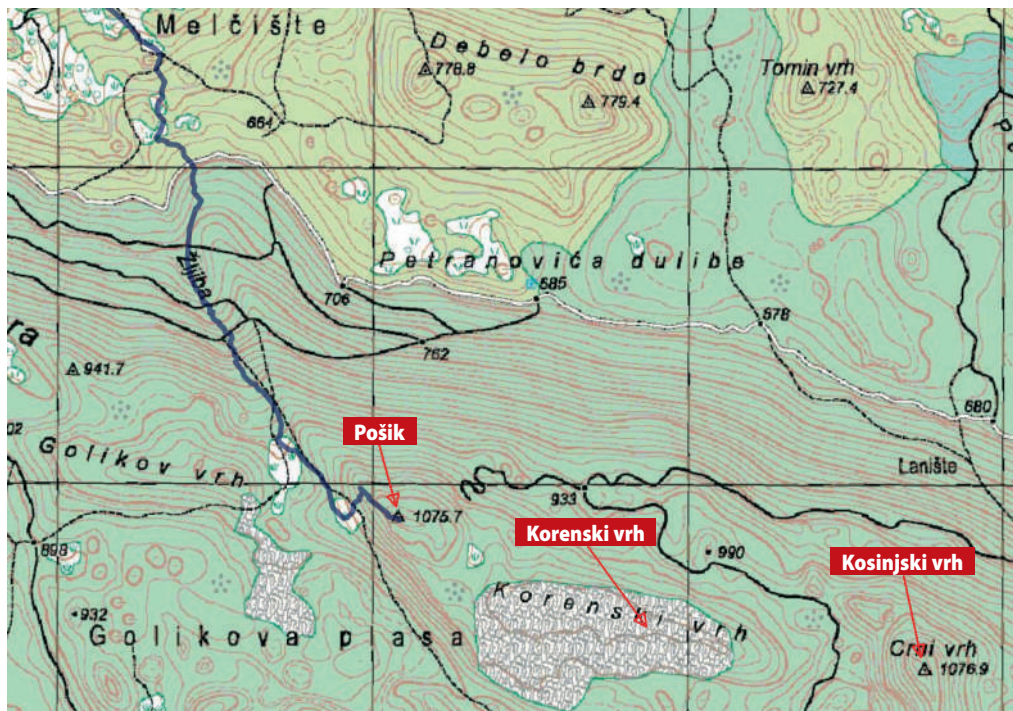
Povjerenstvo za standardizaciju geografskih imena međuresorno je stručno povjerenstvo koje je imenovala Vlada RH, a čine ga u svojstvu članova ili vanjskih suradnika istaknuti geodeti, geografi, jezikoslovci i istraživači drugih bliskih struka. U dosadašnjem radu Povjerenstvo se najviše bavilo utvrđivanjem metodologije za upis i provjeru imena u Registru geografskih imena (RGI), načinom pisanja imena zemalja i

njihovih stanovnika, a također i utanačivanjem načela i preporuka za pisanje imena ulica i trgova. Povjerenstvo također analizira i daje odgovore na upite građana o postojećim imenima i imenovanju planina i vrhova. Među ostalim, Povjerenstvo je razmatralo i dalo mišljenja i odgovore o imenu Rilić (dijelu planine Biokova), o imenovanju jednog žumberačkog vrha Hranilovićevim vrhom, a također i o prijedlogu za promjenu imena Korenski vrh u Kosinjski vrh. Imajući u vidu činjenicu da su upravo planinari u pravilu najbolji poznavatelji planina, pri razmatranju pitanja o imenima planina, vrhova i drugih objekata u planinama Povjerenstvo redovito traži i uvažava mišljenja i informacije HPS-a i planinara. U radu Povjerenstva sudjeluju i dvojica planinara, član Komisije za planinarske putove HPS-a prof. dr. sc. Dragutin Špoljarić i urednik Hrvatskog planinara Alan Čaplar. Mrežne stranice i publikacije u izdanju HPS-a, uključujući i naš časopis, uzimaju se kao relevantni izvori pri standardizaciji geografskih imena vrhova, brda, gora i planina.

U pogledu pitanja imena najistaknutijeg vrha na gorskoj kosi koja se proteže između Kosinja i Kutereva, Povjerenstvo je razmatralo više izvora te dalo mišljenje i preporuku da se i ubuduće upotrebljava ime Korenski vrh. Pregledavanjem više povijesnih zemljovida, članovi Povjerenstva utvrdili su da se prije učestalo rabilo ime Kosinjski vrh, ali i da se na zemljovidima izrađenima u posljednjih nekoliko desetljeća, a i u planinarskoj literaturi, rabi samo lik Korenski vrh. Zaključili su da je u uporabi prevladao lik Korenski vrh i

Korenski vrh i Kosinjski vrh na karti HOK5

Pošik, Korenski vrh i Kosinjski vrh na karti TK25, snimak terenskog istraživanja Dragutina Špoljarića

da se lik Kosinjski vrh može smatrati povijesnim imenom. To je, u bitnome, navedeno u odgovoru Povjerenstva kojim je otklonjen izvorni prijedlog za promjenu imena Korenski vrh. Međutim, kao član Povjerenstva, prof. dr. Dragutin Špoljarić (podrijetlom iz kosinjskoga kraja) pružio je novo saznanje – utvrđeno neposrednim terenskim rekognosciranjem koje je proveo zajedno s još dvojicom članova Komisije za planinarske putove HPS-a – prof. dr. sc. Hrvojem Goldom i Ronaldom Schreinerom u ožujku 2021. – da su Korenski i Kosinjski vrh dva različita, međusobno odvojena, razmjerno bliska vrha. Viši je, zapadniji, Korenski vrh (1101 m), a istočniji je vrh na zemljovidima TK200 (1985.), TK100 (1979.) i TK25 (2009. i 2013.) označen imenom Crni vrh, no u Hrvatskoj osnovnoj karti HOK5 za njega je upisano ime Kosinjski vrh. Tuljac sa žigom kontrolne točke 11.11. HPO-a Korenski vrh ne nalazi se na vršnoj točki nego na sjeverozapadnom kraju vršnog grebena, malo niže od tog vrha. Uz vršnu grebensku stijenu (oko 10 minuta hoda od mjesta gdje se nalazi žig) je na karti HOK5 upisano ime Pošik. Stvarni Korenski vrh je oko 700 m udaljen od Pošika

(više na <https://planinarski-portal.org/kt-hpo/info/11-korenski-vrh-kod-kutereva/>).

Povjerenstvo, a i sam inicijator Ivan Mance, usuglasili su se na temelju tih saznanja da se tom istočnijem uzvišenju, visokom 1076 m, u Registru geografskih imena pridruži ime Kosinjski vrh. To je i logično jer se iz smjera Kosinja vidi upravo taj vrh. Nevolja je, nažalost, da iz zemljovida Prve, Druge i Treće austrougarske vojne izmjere te drugih zemljovida nije moguće sasvim precizno iščitati na koje se od nekoliko bliskih uzvišenja odnosi ime Kosinjski vrh, no svi drugi argumenti (uvid u kartu HOK5, neposredna svjedočanstva I. Mancea i D. Špoljarića, kao i njihovi terenski razgovori s ljudima iz kosinjskoga kraja) prevagnuli su kao kvalitetni i vjerodostojni argumenti za donošenje odluke da se u službeni Registar geografskih imena umjesto imena Crni vrh upiše geografsko ime Kosinjski vrh. Tako je razriješeno pitanje koje je svojim člankom u našem časopisu u studenome 2020. otvorio Ivan Mance.

Ukratko, Korenski i Kosinjski vrh dva su vrha, međusobno udaljena 1010 metara zračne udaljenosti. Budete li imali prilike, posjetite ih zbog njihovih lijepih vidika.